

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки і адміністрування
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять для здобувачів вищої освіти другого (магістерського)
рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
усіх форм навчання

Затверджено на засіданні кафедри
економіки, обліку і оподаткування
Протокол № 16 від 17.10.2024 р.

ЧЕРНІГІВ 2024

Організація та методика аудиту: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання /Укл. Гнедіна К.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка». 2024. 16 с.

Укладач: ГНЕДІНА КАТЕРИНА ВОЛОДИМИРІВНА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування.

Відповідальна за випуск: ДЕРІЙ ЖАННА ВОЛОДИМИРІВНА, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування, д.е.н., професор.

Рецензент: ПЕРЕТЯТЬКО ЮЛІЯ МИТРОФАНІВНА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту бізнесу, економіки і адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ.....	7
2. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	8
3. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ОТРИМАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ДОКАЗІВ.....	9
4. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ЗА РІЗНИМИ ОБ'ЄКТАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАКЛЮЧНОГО ЕТАПУ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ.....	10
5. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ВИРОБНИЧОГО ЦИКЛУ.....	12
6. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ЦИКЛУ ПРИДБАННЯ ТА ВИТРАТ.....	13
7. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ЦИКЛУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ОТРИМАННЯ ДОХОДІВ.....	13
8. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЦИКЛУ.....	14
9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	15

ВСТУП

Подальший розвиток аудиторської діяльності значною мірою залежить від практичної підготовки спеціалістів з обліку, оподаткування, аудиту. Навчальна дисципліна «Організація та методика аудиту» дає можливість сформувати у майбутніх фахівців систему теоретичних та практичних знань щодо організації і методики аудиторських перевірок. Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація та методика аудиту» є ознайомлення з положеннями Міжнародних стандартів аудиту та вітчизняних нормативно-правових актів щодо організації та методики проведення аудиту; опанування здобувачами вищої освіти методикою та технологіями одержання аудиторських доказів та формування аудиторського звіту в процесі підтвердження достовірності фінансової звітності та надання інших аудиторських послуг.

Метою викладання та вивчення навчальної дисципліни «Організація та методика аудиту» є засвоєння здобувачами вищої освіти знань з організації аудиторської перевірки та застосування комплексу методів аудиту, а також надбання навичок застосування міжнародних стандартів аудиту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- рекомендації та положення Міжнародних стандартів аудиту і вітчизняних нормативно-правових актів щодо організації та методики проведення аудиту;
- порядок планування та проведення перевірки окремих ділянок обліку та операцій в межах циклу господарської діяльності;
- основні технології та методики одержання аудиторських доказів;
- обставини та критерії для формування аудиторської думки;

вміти:

- застосовувати основні положення Міжнародних стандартів аудиту;
- планувати аудиторську перевірку в розрізі циклів господарської діяльності;
- визначати компоненти аудиторського ризику під час проведення перевірки;
- враховувати особливості господарської діяльності при плануванні аудиторських процедур;
- формувати аудиторський звіт.

Форма проведення занять: лекції-презентації; навчальні дискусії; практичні заняття; індивідуальна науково-дослідна робота; розрахункова робота; самостійна робота з використанням системи дистанційного навчання Moodle; написання тез (за вибором здобувача вищої освіти).

Програма навчальної дисципліни «Організація та методика аудиту».

Змістовий модуль 1. Основи організації та методики аудиту фінансової звітності.

Тема 1. Особливості організації та регулювання аудиту в Україні.

Огляд Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» в контексті організації та методики аудиту. Особливості регулювання процесу аудиту в Україні. Нормативно-правове регулювання аудиту. Основи організації процесу аудиту в Україні. Організація та методика аудиту у внутрішніх стандартах аудиторських фірм.

Тема 2. Організація та методика аудиту фінансової звітності .

Фінансова звітність як об'єкт аудиту. Організація аудиту фінансової звітності. Етапи процесу аудиту фінансової звітності. Етичні аспекти та аспекти незалежності в аудиті. Забезпечення якості в процесі аудиту фінансової звітності.

Тема 3. Методика проведення аудиту фінансової звітності та організація процесу отримання аудиторських доказів.

Методика проведення аудиту фінансової звітності. Аудиторські докази, їх види, організація процесу їх отримання. Методика застосування основних процедур отримання аудиторських доказів. Методика отримання доказів щодо залишків на початок періоду. Методика перевірки облікових оцінок. Методика перевірки оцінок за справедливою вартістю та розкриття інформації. Методика аналізу впливу подальших подій на оцінку достовірності показників звітності. Методика отримання доказів щодо оцінки безперервності діяльності.

Тема 4. Методика проведення аудиту за різними об'єктами та організація заключного етапу аудиторської перевірки.

Методика аудиторської перевірки установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства. Методика перевірки аудитором облікової політики та власного капіталу підприємства. Методика аудиторської перевірки необоротних засобів на підприємстві. Методика аудиторської перевірки оборотних засобів на підприємстві. Методика аудиторської перевірки зобов'язань підприємства. Завдання заключного етапу процесу аудиту та методичні підходи до його проведення. Види аудиторських звітів. Врахування впливу чинників на форму та зміст аудиторського висновку. Методика складання аудиторських звітів.

Змістовий модуль 2. Організація та методика отримання аудиторських доказів щодо операцій за господарськими циклами.

Тема 5. Організація та методика аудиту операцій виробничого циклу.

Класифікація операцій виробничого циклу. Особливості організації внутрішнього контролю щодо операцій виробничого циклу. Особливості аудиту операцій виробничого циклу. Зміст тверджень у статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій виробничого циклу. Методика отримання доказів щодо тверджень у статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій виробничого циклу.

Тема 6. Організація та методика аудиту операцій циклу придбання та витрат.

Класифікація операцій циклу придбання та витрат. Особливості організації внутрішнього контролю щодо операцій циклу придбання та витрат. Особливості аудиту операцій циклу придбання та витрат. Зміст тверджень у

статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій циклу придбання та витрат. Методика отримання доказів щодо тверджень у статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій циклу придбання та витрат.

Тема 7. Організація та методика аудиту циклу реалізації та отримання доходів.

Класифікація операцій циклу реалізації та отримання доходів. Особливості організації внутрішнього контролю щодо операцій циклу реалізації та отримання доходів. Особливості аудиту операцій циклу реалізації та отримання доходів. Зміст тверджень у статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій циклу реалізації та отримання доходів. Методика отримання доказів щодо тверджень у статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій циклу реалізації та отримання доходів.

Тема 8. Організація та методика аудиту операцій фінансово-інвестиційного циклу.

Класифікація операцій фінансово-інвестиційного циклу. Особливості організації внутрішнього контролю щодо операцій фінансово-інвестиційного циклу. Особливості аудиту операцій фінансово-інвестиційного циклу. Зміст тверджень у статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій фінансово-інвестиційного циклу. Методика отримання доказів щодо тверджень у статтях фінансової звітності, які враховують наслідки операцій фінансово-інвестиційного циклу.

Методичні рекомендації включають завдання для практичних занять, глосарій ключових термінів, основи політики академічної доброчесності та список рекомендованих джерел для поглибленого вивчення тем курсу «Організація та методика аудиту».

1 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ.

Завдання 1.1. Які основні нормативно-правові акти регулюють аудиторську діяльність в Україні? Охарактеризуйте їх взаємозв'язок з міжнародними стандартами аудиту (МСА). Охарактеризуйте процес проведення обов'язкового аудиту і його значення для фінансової стабільності країни.

Завдання 1.2. Як внутрішні стандарти аудиторських фірм можуть впливати на процес організації та методик аудиту? Охарактеризуйте основні аспекти, які повинні бути враховані під час розробки внутрішніх стандартів аудиту.

Завдання 1.3. Опишіть об'єкти аудиту. Визначте об'єкти аудиту залежно від циклу підприємницької діяльності (Таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Об'єкти аудиту залежно від циклу підприємницької діяльності

<i>Цикл підприємницької діяльності</i>	<i>Об'єкти аудиту</i>
<i>Постачання</i>	
<i>Виробництво</i>	
<i>Збут</i>	

Завдання 1.4. Які методи використовуються у процесі організації та проведення аудиту? Наведіть їх характеристику (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2

Характеристика методів аудиту

<i>Загальнонаукові</i>	<i>Специфічні</i>
...	...

Завдання 1.5. Оцініть роль принципу незалежності аудитора у забезпеченні достовірності фінансової звітності. Які вимоги щодо незалежності аудиторів встановлені Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»?

Завдання 1.6. Опишіть кваліфікаційні та етичні вимоги, які висуваються до аудиторів в Україні. Які ризики порушення етичних принципів виникають у процесі роботи аудиторів та чи можна їх попередити та подолати (Таблиця 1.3)?

Таблиця 1.3

Вимоги до аудитора в Україні

<i>Кваліфікаційні вимоги</i>	<i>Етичні вимоги</i>
...	...
<i>Ризики порушення етичних норм:</i>	
<i>Шляхи їх попередження:</i>	

Завдання 1.7. Підготуйте презентацію та доповідь на тему «Особливості організації та регулювання аудиту в Україні».

2 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.

Завдання 2.1. Охарактеризуйте фінансову звітність як об'єкт аудиту. Які основні компоненти фінансової звітності підлягають аудиторській перевірці та які критерії її достовірності?

Завдання 2.2. Охарактеризуйте основні етапи процесу аудиту фінансової звітності та організаційні аспекти, які повинні бути враховані на кожному етапі. Назвіть основні етапи аудиторського процесу. Поясніть, які завдання вирішуються на кожному етапі. Які організаційні моменти важливі для ефективного проведення аудиту фінансової звітності?

Завдання 2.3. Наведіть визначення ключових термінів відповідно до Міжнародного стандарту з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг» (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1

Трактування категорій аудиту відповідно до МСУЯ 1

<i>Термін</i>	<i>Сутність</i>
...	...
...	...

Завдання 2.4. Згідно із положеннями МСУЯ 1 наведіть характеристику елементів системи управління якістю аудиторської фірми (Таблиця 2.2).

Таблиця 2.2

Характеристика системи управління якістю

<i>Елемент системи управління якістю</i>	<i>Характеристика елемента</i>
...	...

Завдання 2.5. Проведіть дослідження та підготуйте презентацію на тему «Організація та методика аудиту фінансової звітності».

Завдання 2.6. Проведіть дослідження та підготуйте презентацію на тему «Система управління якістю: нові вимоги та проблеми формування».

3 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ОТРИМАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ДОКАЗІВ.

Завдання 3.1. Визначити перелік етапів аудиторської перевірки інформації, що міститься у формі 1 «Баланс», методів і процедур, робочих документів аудитора (Таблиця 3.1).

Таблиця 3.1

Етапи аудиторської перевірки ф.1 «Баланс», методи, процедури та робочі документи аудитора

<i>Етапи аудиторської перевірки</i>	<i>Методи, прийоми, процедури</i>	<i>Робочі документи аудитора</i>

Завдання 3.2. Визначити перелік етапів аудиторської перевірки інформації, що міститься у формі 2 «Звіт про фінансові результати», методів і процедур, робочих документів аудитора (Таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Етапи аудиторської перевірки ф.2 «Звіт про фінансові результати», методи і процедури, робочі документи аудитора

<i>Етапи аудиторської перевірки</i>	<i>Методи, прийоми, процедури</i>	<i>Робочі документи аудитора</i>

Завдання 3.3. Аудиторська фірма «Північне сяйво» проводить перевірку річної фінансової звітності нового клієнта ТОВ «Еверест». Необхідно скласти запит про надання інформації у зв'язку з проведенням аудиту; запит про бізнес клієнта та анкету нового клієнта.

Завдання 3.4. Підготуйте презентацію та доповідь за темою «*Методика проведення аудиту фінансової звітності*».

Завдання 3.5. Охарактеризуйте види аудиторських доказів та методи їх отримання. Яким чином організовується процес збору доказів для забезпечення достовірності фінансової звітності?

Завдання 3.6. Які процедури слід застосовувати аудитору для співставлення показників фінансової звітності? Які статті різних форм фінансової звітності слід дослідити на співставність? Розкрийте особливості проведення аналітичних процедур з урахуванням специфіки циклів господарської діяльності підприємства.

4 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ЗА РІЗНИМИ ОБ'ЄКТАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАКЛЮЧНОГО ЕТАПУ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ.

Завдання 4.1 Охарактеризуйте основні об'єкти аудиторської перевірки. Чи змінюються аудиторські процедури залежно від об'єкта аудиту? Які підходи застосовуються аудитором до різних типів активів, зобов'язань, операцій?

Завдання 4.2. Опишіть особливості проведення перевірки аудитором установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства. Наведіть перелік нормативно-правових актів та джерел інформації для аудиторської перевірки установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства (Таблиця 4.1).

Таблиця 4.1

Особливості, нормативно-правове забезпечення та джерела інформації для аудиторської перевірки установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства

<i>Об'єкт аудиторської перевірки</i>	<i>Особливості перевірки</i>	<i>Нормативно-правові акти</i>	<i>Джерела інформації</i>
<i>Установчі документи</i>			
<i>Облікова політика</i>			
<i>Власний капітал</i>			

Завдання 4.3. Сформуйте програму перевірки аудитором облікової політики та власного капіталу на прикладі конкретного підприємства (обирається здобувачем вищої освіти самостійно).

Завдання 4.4. Розробіть форму анкети для вивчення облікової політики підприємства, оцінювання її повноти, актуальності, точності, відповідності положенням стандартів бухгалтерського обліку та нормативно-правових актів. ("Анкета-запит для дослідження облікової політики підприємства").

Завдання 4.5. Підготуйте презентацію та доповідь на тему (обирається здобувачем вищої освіти самостійно):

- ✓ «Особливості проведення аудиторської перевірки власного капіталу підприємства»;
- ✓ «Методика перевірки аудитором дотримання облікової політики на підприємстві»;
- ✓ «Методика аудиторської перевірки необоротних засобів на підприємстві»;
- ✓ «Методика аудиторської перевірки оборотних засобів на підприємстві»;
- ✓ «Методика аудиторської перевірки зобов'язань підприємства»;
- ✓ «Особливості аудиторської перевірки доходів та витрат підприємства».

Завдання 4.6. Охарактеризуйте завдання заключного етапу аудиторської перевірки та методичні підходи до його проведення. Які види аудиторських звітів існують та яким чином різні чинники впливають на форму та зміст аудиторського висновку? Опишіть методику складання аудиторських звітів, зокрема які ключові елементи повинні міститися у звіті.

5 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ВИРОБНИЧОГО ЦИКЛУ.

Завдання 5.1. Опишіть методи та підходи до перевірки аудитором витрат на виробництво. На основі бухгалтерських документів підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) проаналізуйте правильність обліку витрат на виробництво за визначений період. Визначте можливі помилки в класифікації витрат і нарахуванні виробничих витрат.

Завдання 5.2. Ознайомтесь із первинними документами (накладні, акти виконаних робіт тощо) щодо основних етапів виробничого процесу підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*). Оцініть, наскільки правильно та повно вони відображені в обліку, чи відповідають вони вимогам чинного законодавства.

Завдання 5.3. Опишіть методи та підходи до перевірки системи внутрішнього контролю підприємства на етапах планування та контролю виробничих процесів. Які процедури можуть бути використані аудитором для оцінювання її ефективності та визначення напрямів вдосконалення?

Завдання 5.4. Опишіть методи та підходи до перевірки аудитором розрахунку собівартості готової продукції на підприємстві. На прикладі конкретного підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) проаналізуйте правильність розподілу прямих і непрямих витрат, перевірте відповідність калькуляцій нормативам та стандартам.

Завдання 5.5. Опишіть методи та підходи до перевірки аудитором незавершеного виробництва на підприємстві. Проаналізуйте облікові записи та звіти підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) щодо незавершеного виробництва на кінець звітного періоду. Оцініть відповідність обліку незавершеного виробництва до облікової політики підприємства та чинного законодавства, ідентифікуйте можливі недоліки та ризики.

Завдання 5.6. Опишіть методи та підходи до перевірки аудитором витрат на оплату праці. Перевірте правильність розрахунку та обліку витрат на оплату праці працівників, залучених у виробничий процес. Оцініть відповідність цих витрат трудовим договорам, колективній угоді та вимогам законодавства. Визначте, чи правильно нараховані заробітні плати та пов'язані з ними податки і внески, а також чи відображені вони в собівартості продукції.

6 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ЦИКЛУ ПРИДБАННЯ ТА ВИТРАТ.

Завдання 6.1. Опишіть особливості організації та методику проведення перевірки достовірності постачань товарно-матеріальних цінностей. На прикладі конкретного підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) проаналізуйте документи щодо постачання товарів від контрагентів (накладні, договори, рахунки-фактури). Оцініть правильність відображення цих операцій у бухгалтерському обліку, перевірте відповідність кількості та вартості товарів даним в первинних документах. Визначте, чи були належним чином задокументовані й перевірені операції з придбання.

Завдання 6.2. Опишіть особливості організації перевірки витрат на придбання. На прикладі конкретного підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) оцініть доцільність витрат, пов'язаних із закупівлею сировини та матеріалів для виробництва. Проаналізуйте співвідношення витрат на закупівлю з потребами виробництва, вивчіть наявність погоджених цін і договорів з постачальниками, ідентифікуйте можливі непродуктивні або необґрунтовані витрати.

Завдання 6.3. Опишіть особливості організації перевірки дебіторської та кредиторської заборгованості за операціями придбання. На прикладі конкретного підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) оцініть правильність відображення заборгованостей у фінансовій звітності, перевірте їх погашення в установлені строки. Визначте можливі проблеми з простроченими боргами або не отриманими поставками.

Завдання 6.4. Підприємство регулярно закуповує сировину у кількох постачальників. Необхідно оцінити ефективність і контроль цього процесу. Складіть план аудиторської перевірки операцій з придбання.

Завдання 6.5. У підприємства відсутня чітка система контролю за витратами, що може призводити до неефективного використання ресурсів. Розробіть систему внутрішнього контролю, яка включатиме моніторинг витрат, аналіз відхилень від бюджету та механізми корекції.

7 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ЦИКЛУ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ОТРИМАННЯ ДОХОДІВ.

Завдання 7.1. Опишіть особливості організації та методику проведення аудиту доходів з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). На прикладі конкретного підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) проаналізуйте документи, що стосуються операцій з реалізації продукції (рахунки-фактури, договори, акти виконаних робіт). Оцініть, чи відповідають

методи обліку доходів чинним нормативним документам та обліковій політиці підприємства. Перевірте, чи були вірно визначені дати визнання доходів і чи відповідають вони фактичній передачі товарів/послуг.

Завдання 7.2. Опишіть підходи та методи перевірки валового доходу та собівартості реалізованої продукції. Зробіть висновки про можливі помилки в нарахуванні собівартості або завищення доходів на підприємстві.

Завдання 7.3. Опишіть методи та аудиторські процедури, які можуть бути застосовані аудитором при перевірці циклу реалізації з урахуванням специфіки діяльності підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*).

Завдання 7.4. Опишіть особливості аудиторської перевірки доходів від реалізації в іноземній валюті. На прикладі конкретного підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*) проведіть аудит операцій з реалізації товарів чи послуг в іноземній валюті. Перевірте правильність перерахунку доходів за валютними операціями, курсові різниці та їх відображення в обліку.

Завдання 7.5. Опишіть, яким чином аудитор доцільно організувати перевірку коректності податкових розрахунків підприємства. Оцініть можливі податкові ризики та недоліки у веденні обліку за податками, що пов'язані з операціями реалізації.

8 ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЦИКЛУ.

Завдання 8.1. Проведіть дослідження нормативно-правового забезпечення аудиту фінансово-інвестиційних операцій. Окресліть основні нормативно-правові акти та стандарти, які регулюють аудит фінансово-інвестиційних операцій в Україні та на міжнародному рівні. Порівняйте вимоги національних та міжнародних стандартів аудиту (МСА) стосовно обліку та аудиту інвестицій.

Завдання 8.2. Опишіть класифікацію фінансових інструментів, таких як акції, облігації, деривативи. Проаналізуйте методи оцінки та аудиту фінансових інструментів згідно з МСФЗ.

Завдання 8.3. Яким чином аудитор оцінює рівень аудиторського ризику під час проведення аудиту фінансово-інвестиційних операцій? Опишіть ключові ризики, пов'язані з інвестиційною діяльністю, та методи їх мінімізації.

Завдання 8.4. На основі фінансових документів підприємства (*обирається здобувачем вищої освіти самостійно*), перевірте правильність обліку довгострокових фінансових інвестицій. Проаналізуйте відповідність облікових записів вимогам облікової політики підприємства та стандартів. Визначте можливі недоліки або порушення.

Завдання 8.5. Опишіть методи оцінки справедливої вартості фінансових інструментів (акцій, облігацій, деривативів) відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Проаналізуйте, як аудитори повинні перевіряти відповідність облікових оцінок та використання справедливої вартості при складанні фінансової звітності. Оцініть можливі ризики викривлення звітності через некоректне застосування справедливої вартості.

9 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дерев'янку С.І., Кузик Н.П., Олійник С.О., Ганайло О.М. Аудит: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020. 380 с.
2. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
3. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2021. 336 с.
4. Костирко А.Г. Аудит: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2021. 116 с.
5. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Мусійченко О.Г. Організація і методика аудиту: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством». Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 280 с.
6. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності). URL: https://www.mof.gov.ua/uk/international_code_of_professional_ethics_accountants_including_international_independence_standards-780
7. Міжнародні стандарти аудиту. Частина I-III. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu>
8. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти/ МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. І.А. Бержанір. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
9. Організація та методика аудиту: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання /Укл. Гнедіна К.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка». 2024. 16 с.

10. Організація та методика аудиту: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання /Укл. Гнедіна К.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка». 2024. 18 с.

11. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т., Рагуліна М.М. Внутрішній аудит: навчальний посібник. Тернопіль: Алерта, 2021. 390 с.

12. Рязанова Н. О. Аудит: навчально-методичний посібник. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.

13. 2023-2024 Handbook of International Quality Management, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. URL: <https://www.iaasb.org/publications/2023-2024-handbook-international-quality-management-auditing-review-other-assurance-and-related>

14. 2024 Handbook of the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards). URL: <https://www.ethicsboard.org/publications/2024-handbook-international-code-ethics-professional-accountants>

15. Hnedina K., Shelest A. System of internal quality control of audit services: features of formation and directions of improvement in audit firms. Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. Національний університет «Чернігівська політехніка». Чернігів: Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. № 3 (27). С. 218-228.

16. Quality Management. Official website of the International Auditing and Assurance Standards Board. URL: <https://www.iaasb.org/focus-areas/quality-management>

Інформаційні ресурси

1. Курс «Організація та методика аудиту» в системі Moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=1224>

2. Офіційний сайт Інституту внутрішніх аудиторів України. URL: <https://theiia.org.ua/>

3. Офіційний сайт Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL: <https://www.apob.org.ua/>

4. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL: <http://apu.com.ua>

5. The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). URL: <https://www.iaasb.org/>

6. The International Federation of Accountants. URL: <http://www.ifac.org>